

Az intelligens szakosodás nemzetközi dimenziója

Corina Crețu, regionális politikáért felelős európai biztos, Intelligens régiók konferencia, Helsinki

Az intelligens szakosodás az innováció és gazdasági átalakulás új, alulról építkező, helyalapú megközelítése Európában. Továbbá a regionális fejlesztés erős összetevője az innováción keresztül, kilátásokkal arra, hogy Európa összes régiója élvezhesse a tudás által motivált növekedés előnyeit.

Az intelligens szakosodás új lehetőségeket teremt a régiók közötti együttműködésre közös prioritások mentén, ezáltal kiegészítve egymás erősségeit és átformálva a növekedés és integráció európai modelljét. A Tanács, az Európai Parlament és a Régiók Bizottsága egyaránt kiemelték az e megközelítésre való további építkezés szükségességét¹.

Kapacitásépítés

A kohéziós politika lényege, hogy képessé tegyen minden régiót arra, hogy versenyképes legyen és megragadjon a belső és a globális piacokon elérhető lehetőségeket. Ez a kapacitásépítés azonban nem lehetséges elszigetelten

vagy egy csupán befelé tekintő perspektívával. Szükségesek a nemzetközi összehasonlítások és együttműködések a stratégiai kapacitások fejlesztéséhez, döntések meghozatalához, az építő jellegű kritika átgondolásához és a partnerségek kiépítéséhez. Az ilyen régiók közötti együttműködési hálózatok lehetővé teszik a jó innovációirányításra vonatkozó kölcsönös tanulást és kiaknázzák a tudás továbbgyűrűzéséből származó előnyöket.

Kifelé tekintő innovációs stratégiák

Az intelligens szakosodási stratégiák kidolgozása során eleinte gyakran csak az irányításra² fókuszáltak az ígéretes beruházási területek egy adott régióban történő azonosítása érdekében, annak versenyelőnyeire való építkezés céljából, ám gyakran kevés figyelmet fordítottak más régiókra és azok versenyelőnyeire. Sok régió ébredt rá azóta, hogy a nemzetközi összehasonlítások és együttműködés segítségével elkerülhetők a párhuzamosságok vagy a kritikus szint alatti beruházások, valamint javítható a saját intelligens szakosodási prioritásai versenyhelyzete. A régiók közötti együttműködés révén a régiók közösen tudják javítani nemzetközi versenyképességüket a globális értékláncokban.

(1) A Tanács 2016. június 10-i következtetései a kutatást és az innovációt jobban elősegítő, intelligensebb és egyszerűbb kohéziós politikáról, az Európai Parlament 2016. szeptember 13-i állásfoglalása a kohéziós politikáról és az intelligens szakosodást célzó kutatási és innovációs stratégiákról (2015/2278(INI)); a Régiók Bizottságának 2017. március 22-i véleménye az intelligens szakosodási stratégiák hatásáról a régiókra és a régiók közötti együttműködésre.

(2) Az „innovációs lehetőségek felismerésének folyamata” a helyi innovációs szereplőkkel az erősségekre és prioritásokra vonatkozó konszenzus létrehozása érdekében.

Intelligens szakosodás mint koordinációs mechanizmus

Az intelligens szakosodás olyan kifelé tekintő innovációs stratégiák mentén, amelyek differenciálódásra és összehangolásra törekednek más régiókkal, ugyancsak hatásos mechanizmus lehet az innovációs beruházások minőségének javítására. Kiaknázzák a szakosodások közötti komplementaritásokat új európai értékláncokban. Például a felfutóban levő biogazdaságban különböző régiók specializálódnak különböző biomassza-termelési forrásokra, bioműanyag-feldolgozásra vagy ezek alkalmazására különféle fogyasztói termékekben.

Az új növekedést és munkahelyteremtést megcélzó régiók és a regionális klaszterek versenyképessége az arra való képességüktől függ, hogy mennyire tudják egymás erőforrásait összehangolni integrált megoldások nyújtása érdekében, miközben az intelligens szakosodás eszközt biztosít együttműködő partnerek azonosítására szerte Európában.

A sokszínűség mint versenyelőny

A sokszínűség Európa versenyelőnye a közös kihívásokra irányuló új megoldások kidolgozása, a munkahelyteremtés, a tiszta energia, a mobilitás vagy az egészségügy biztosítása, és e kihívások gazdaságfejlesztési lehetőségekre való – innovatív megoldások révén történő – átfordítása terén.

A megoldások kidolgozása és tesztelése e kihívások kezelésére gyakran túlmutat az egyes régiók és országok kapacitásain. Az intelligens szakosodás a társadalmi kihívásokra való reagálásnak az összes uniós régió egyedülálló kapacitásait kiaknázó európai módja, amelyek „Élő Laboratóriumokká” válhatnak a jövőben.

A tematikus intelligens szakosodás az interregionális együttműködés mozgatórugója

Ezért az intelligens szakosodáshoz „intelligens együttműködés” is szükséges. a tematikus intelligens szakosodási platformok³ támogatják a régióközi partnerségeket, hogy segítsék az innovációs szereplőket a partnerrégiókban megtalálni a megfelelő

beruházási helyszíneket az új európai értékláncokban⁴. Az Európai Bizottság támogatja ezeket a partnerségeket közös társberuházási ütemtervek kidolgozására a specifikus prioritási területeken, mint például a hatékony és fenntartható gyártás, a nyomon követhetőség és a „big data” az agrár-élelmiszeripari értékláncokban, vagy éppen a fűtés és hűtés területén. Már több mint 85 régió kapcsolódott be és épít kapacitásokat a klaszterfejlesztés, kísérleti és demonstrációs projektek, valamint az üzleti befektetésekben rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében, amelyek a régiók és Európa egészének érdekét szolgálják. ■

Jyrki Katainen, az Európai Bizottság alelnöke, a „Munkahelyek, növekedés, beruházások és versenyképesség” projektcsapat vezetője, intelligens régiók konferencia, Helsinki

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Intelligens régiók konferencia Június elején Helsinkiben került megrendezésre az európai régiók intelligens szakosodásáról szóló második konferencia, ahol értékelték az eddig elért és a jövőbeli fejlesztéseket előkészítő eredményeket. <http://europa.eu/!mf36Hu>

(3) Lásd az S3-platfomot: <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/s3-thematic-platforms>.

(4) Az energiaipar, az ipari modernizáció és az agrár-élelmiszeripar területén 2016 júniusa óta működnek tematikus intelligens szakosodási platformok, amelyek célja, hogy partnerségekbe fogja össze a régiókat és azok innovációs szereplőit és összehangolja beruházásait a prioritási területeken. 2017. május végén 18 ilyen partnerség indult el hivatalosan, kb. 85 régiót összefogva.